

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB26 : 1852

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB26 : 1852", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 , s. 130.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb26-txt-shoot-n62.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

NB26:62

#

Distancer.

Der segnede da et af Guds udvalgte Redskaber. I inderlige Qvaler, som neppe lader sig ane, i Lidenskab langt langt paa den anden Side af Forstand, hvad hans egen Forstand i Anfægtelsens Timer ofte nok piinte ham med, holdt han ud mod Forstand, holdt ud i Lidenskab at stræbe frem ad den Vei, hvor efter hvad Forstanden kunde skjønne ja kun altfor klart see Alt var at tabe, han holdt ud, af Samtiden anseet som Afsindig, eller som En der har Djævelen, hadet forbandet, forfulgt – der segnede han endelig i Martyr-Døden. Da skeer det Forunderlige, som ved et Tryllerie ligesom lystrer pludselig hele Tilværelsen denne Qvalernes Mand, det viser sig, han havde Ret, just han.

Lad os nu gennemløbe Distancerne.

Den næste Generation staaer som in pausa, i Beundringens pausa, thi den zitrer endnu under Trykket af, at det var paa den anden Side af Forstand, at dette skete; det gaaer denne næste Generation ligesom naar en Steen kastes i Vandet, Vandet bliver ikke strax roligt, men vedbliver endnu nogen Tid om end svagere og svagere at zittre i Bevægelsen.

Den næste Generation har endnu Beundring – imidlertid høres der dog en Hvisken: egl. var det dog ikke saa uforklarligt eller ubegribeligt; naar man ret tænker derover, saa synes det ikke umuligt at kunne begribe hiin Herlige. Og dette siger man ikke for at nedsætte, nei, langtfra, man mener just at hædre ham.

Hvad vil dette sige? Det vil sige, nu er man kommet saa langt bort fra Lidenskabens Spænding, at man begynder i Ro at raisonere.

Saa tager dette Overhaand, og saa kommer endeligen »Professoren«. Han kan af mange Grunde bevise og godtgjøre og begribe. Hiin Herlige samt hans Liv bliver videnskabeligt arrangeret paa Paragraph. Candidaterne blive examinerede i: af hvilke og af hvor mange Grunde det lader sig begribe. Og naar de saa kan Grundene godt, saa blive de beskikkede eller »kaldede« til, i et kjønt lille Levebrød med Avancement, at foredrage Grundene for Menigheden.

Saasart (saaledes var det idetmindste i gamle Dage) saasart Statsministeren kom i Forgemakket, saa var Audientsen forbi: og saasart »Professoren« kommer, saa viser det, at nu er hiin Herliges Liv forbrugt, at nu

kræves der et nyt Offer. »Professoren« smigrer rigtignok sig selv og de respektive Candidater og Studenter samt deres Tilkommende med, at »Professoren« er i Udviklingen det høieste og rigeste Blomster.

Nei, dette er en Misforstaaelse. Professoren eregl. den største msklige Dumhed^a, han er nemlig det indbildske msklige Forsøg paa at ville udtømme i Reflexion, hvad der laae over Reflexion. Det der skuffer Professoren er, at han er saa langt borte fra Samtidighed med hiin Herlige, og at Bevægelsen, som Samtiden indtil Raserie mærkede, Bevægelsen, i hvilken den næste Generation zittrede, at den nu er ganske aftaget. Naar saa er, saa er det at hiin Skuffelse indtræder: naar man ret tænker og grunder, saa man godt kunne begribe hiin Herlige og hans Liv; og saa er det, at »Professoren« viser sig - og saa er det, at det er forbi for den Gang.

a eller Bagvendthed

Man kan endog i Individualitetens Verden vise Analogie hertil. Tag en virkelig Forelsket; i den Tid han er virkelig forelsket, det falder ham aldrig ind, at han skulde kunne begribe det, snarere forekommer det ham - o, elskelige Ydmyghed! - ubegribeligt, at Pigen kan elske ham. Lad ham saa faae Pigen. Og lad saa Aarene gaae, saa kommer der maaskee en Tid, da han ikke mere zitrer i Indtrykket af Lidenskab, nei, den har ganske lagt sig, og han er blevet overordentlig klog det vil sige ganske dum. Om han er det vil være kjendelig paa, hvorvidt han mener af de og de Grunde fuldkomment at kunne begribe sin Forelskelse. Det er Noget der ofte forekommer i Individualitets Verden: en Mand eller en Kone, der engang forelsket, 10 Aar efter er Professor eller Docentinde i sin Forelskelse. Som altid Professorer og Docenter ere kjendelige paa, at de mene, at være den høieste Udviklings skjønneste Blomster, saaledes mene ogsaa disse Professorer og Docentinder at det Stadium, i hvilket de nu ere, er det høieste.